

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera, JUDr. Tomáše Foltase, Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Filipa Dienstbiera, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Marie Žiškové, v právní věci žalobce: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 12/1222, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, za účasti: AUTO-EXTRA, spol. s r. o., se sídlem Malšovice 7, o kompetenční žalobě podle § 97 a násl. s. ř. s., ve věci žádosti o náhradu škody,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Žalobce se domáhal žalobou podanou podle § 97 a násl. s. ř. s. u Nejvyššího správního soudu rozhodnutí kompetenčního sporu, který vznikl mezi ním a žalovaným o příslušnost k posouzení návrhu osoby zúčastněné na řízení ze dne 6. 8. 2015 ve věci přiznání náhrady škody z nesprávného úředního postupu Policie ČR. Policie ČR se měla nesprávného postupu dopustit dne 1. 8. 2015, kdy po ukončení silniční kontroly osobního automobilu, jehož vlastníkem je osoba zúčastněná na řízení, neupozornila řidiče, že v jízdní dráze je položen ve složeném stavu zastavovací pás, ani tento zastavovací pás zřetelně neoznačila. Vozidlo osoby zúčastněné na řízení přes něj přešlo levými koly, čímž došlo k poškození pneumatik vozidla. Podáním ze dne 6. 8. 2015 osoba zúčastněná na řízení požádala u Krajského ředitelství policie Libereckého kraje o náhradu škody ve výši 12 891 Kč.

2. Dne 2. 2. 2016 žalovaný postoupil předmětnou žádost žalobci s odůvodněním, že není věcně příslušným úřadem podle § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo

nesprávným úředním postupem (dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“). Žalobce nesouhlasil s postoupením věci a dne 5. 2. 2016 vrátil věc žalovanému. Ani žalovaný nesouhlasil s postupem žalobce a opět mu věc postoupil dne 10. 3. 2016.

3. Žalobce byl nadále přesvědčen, že není příslušný k posouzení žádosti osoby zúčastněné na řízení. Nedostatek své příslušnosti dovodil ze zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (dále jen „kompetenční zákon“), a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Podle uvedených předpisů žalobce je ústředním orgánem státní správy ve věcech dopravy a provozu na pozemních komunikacích, ale působnost ve věcech dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích je svěřena žalovanému [§ 12 odst. 1 písm. a) kompetenčního zákona]. Policie ČR se měla dopustit nesprávného úředního postupu právě při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

II.

4. Podle žalovaného se nejedná o kompetenční spor podle § 97 a násl. s. ř. s. Předběžné projednání nároku na náhradu škody z titulu vydání nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu u příslušného orgánu státní správy má neformální povahu, nejsou pro něj stanovena žádná procesní pravidla, nevede se správní řízení a nevydává se žádné rozhodnutí. Příslušný ústřední orgán žádosti vyhověl a náhradu škody zaplatí, nebo vyrozumí žadatele, že tak neučiní. Pokud poškozenému nesdělí odmítavé stanovisko do 6 měsíců, může se poškozený obrátit na soud.

5. Pro případ, že by soud žalobu neodmítl, žalovaný setrval na stanovisku, že věcně příslušným ústředním orgánem státu je v posuzované věci žalobce. Nesprávného úředního postupu se měla dopustit hlídka policie při silniční kontrole, při které policisté postupovali podle zákona o silničním provozu. Uvedený zákon je speciálním zákonem vůči kompetenčnímu zákonu a v § 124 odst. 1 stanoví, že žalobce je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích. Žalobce je proto podle § 6 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za škodu příslušný k projednání nároku poškozeného.

6. Žalovaný poukázal na předchozí dlouhodobou praxi žalobce, který přijímal a řešil obdobné postoupené žádosti podle zákona o odpovědnosti za škodu mající vztah k silničnímu zákonu. Ke změně ustálené praxe došlo až na konci roku 2015, kdy žalobce začal žádosti vracet žalovanému s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2015, čj. 16 Co 255/2015 – 57, který dovodil věcnou příslušnost žalovaného. Právní názor vyjádřený v citovaném rozsudku je ale nesprávný a ojedinělý. Jiné senáty městského soudu posuzují skutkově obdobné nároky odlišně, ve shodě s názorem žalovaného (viz např. rozsudek městského soudu ze dne 20. 1. 2016, čj. 28 Co 3/2016 – 25).

III.

7. Osoba zúčastněná na řízení se k žalobě nevyjádřila.

IV.

8. Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve otázkou, zda se v posuzované věci jedná o žalobcem tvrzený kompetenční spor ve smyslu § 97 s. ř. s.

9. Žalobce se domáhal, aby soud rozhodl tvrzený záporný kompetenční spor ve smyslu § 97 odst. 3 s. ř. s., který měl vzniknout mezi ním a žalovaným ve věci žádosti o náhradu škody vzniklé v důsledku nesprávného úředního postupu Policie ČR. Podle citovaného ustanovení se záporným kompetenčním sporem rozumí „*spor, ve kterém správní orgány popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem*“. Jedním ze základních předpokladů je tedy skutečnost, že spor se týká pravomoci vydat rozhodnutí (viz např. usnesení ze dne 20. 12. 2006, čj. Komp 3/2004 – 40, č. 1428/2008 Sb. NSS).

10. Mezi žalobcem a žalovaným je sporné, který z nich je v nyní posuzované věci příslušným úřadem k projednání nároku podle § 14 zákona o odpovědnosti za škodu. Uvedený zákon nepředpokládá vedení řízení, jehož výsledkem by bylo vydání rozhodnutí, neupřesňuje žádná procesní pravidla, ani subsidiárně neodkazuje na jiný procesní předpis. Jedná se pouze o předběžné projednání nároku na náhradu škody, které má neformální povahu (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 8. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2651/2010, nebo Vojtek, P., *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, komentář k § 14).

11. I přes specifika takového právního vztahu se stále jedná o soukromoprávní vztah odpovědnosti za škodu. Příslušný správní úřad tu jedná jménem státu (§ 6 odst. 1 zákona o odpovědnosti za škodu), a je to stát, kdo je účastníkem takového vztahu. O výkon veřejné moci (vrchnostenské veřejné správy) tu nejde. Nejde tu – ani jít nemůže – o spor o pravomoc vydat rozhodnutí ve smyslu § 97 s. ř. s., a proto nemůže jít ani o konflikt kompetencí, o němž rozhodnout by náleželo do pravomoci Nejvyššího správního soudu.

12. Výsledkem projednání nároku podle § 14 odst. 1 zákona o odpovědnosti za škodu je sdělení, že nárok bude (nebo nebude) zcela nebo zčásti uspokojen. Pokud příslušný úřad nesdělí poškozenému své odmítavé stanovisko do šesti měsíců, může se poškozený obrátit přímo na soud v občanskoprávním řízení (§ 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za škodu). Možnost podání žaloby má také poškozený, kterému úřad sdělil negativního stanovisko ve lhůtě kratší než šest měsíců (viz rozsudek ze dne 23. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1728/2011, ve kterém Nejvyšší soud uzavřel: „*Nedošlo-li ze strany příslušného úřadu k dobrovolnému uspokojení uplatněného nároku, postrádají jakékoli další pokusy o změnu jeho postoje smysl. [...] V případě negativního stanoviska příslušného úřadu je účel § 14 odst. 3 [zákona o odpovědnosti za škodu] vyčerpán a není důvodu vyčkávat s uplatněním nároku u soudu. Ustanovení § 15 odst. 2 [zákona o odpovědnosti za škodu] nebrání poškozenému v tom, aby svůj nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatnil žalobou u soudu dříve, než uplyne šest měsíců ode dne, kdy jej v souladu s § 14 odst. 1 a 3 [zákona o odpovědnosti za škodu] uplatnil u příslušného úřadu.*“).

13. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že projednání nároku podle § 14 zákona o odpovědnosti za škodu není řízením, jehož výsledkem by bylo vydání správního

rozhodnutí, není tedy splněna jedna z nezbytných podmínek pro projednání žaloby v rámci řízení podle § 97 s. ř. s.

14. Pro úplnost soud doplňuje, že osoba zúčastněná na řízení se neocitá v situaci, kdy by v důsledku sporu mezi žalobcem a žalovaným neexistoval žádný orgán, který by byl ochoten projednat její nárok na náhradu škody. S ohledem na skutečnost, že žalobce ani žalovaný nesdělil své stanovisko k nároku uplatněnému dne 6. 8. 2015 ve lhůtě šesti měsíců, může se osoba zúčastněná na řízení obrátit na soud v občanskoprávním řízení.

15. Nejvyšší správní soud proto žalobu odmítl pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 99 písm. a) s. ř. s.

16. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 101 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kompetenční žalobě.

17. Ustanovení soudního řádu správního upravující kompetenční žaloby neobsahují zvláštní úpravu náhrady nákladů osob zúčastněných na řízení, použije se proto § 60 odst. 5 s. ř. s. (viz rozsudek ze dne 21. 10. 2015, čj. Komp 1/2014 – 47). Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. V tomto řízení osobě zúčastněné nebyla uložena žádná povinnost a soud neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné, proto rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. srpna 2016

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu